

[Aksel Larsen.]

saa maa sige, solgte Danmarks Undergrund til Amerikanerne. Jeg er af den Opfattelse, at som det ligger nu, kan man ikke gøre andet end bede den højtærede Minister og det sagkyndige Udvalg fortsætte Undersøgelserne, og hvis det lykkes at fremskaffe Beviser for det, man kan kalde Svindel i denne Sag, maa vi saa se paa, hvad der er at gøre. Denne Sag kan dog naturligvis ikke være afsluttet dermed. Vi har igennem de Oplysninger, vi er i Besiddelse af, og gennem den højtærede Ministers Oplysninger under denne Sags Behandling her i Tinget faaet fuldt ud bekræftet, at der er disponeret mildest talt uforsvarligt af de ansvarlige Statsmyndigheder, der havde med den Sag at gøre før Krigen. Jeg vil gaa saa vidt som til at sige, at jeg tror, at der allerede efter det nu fremkomne vilde foreligge tilstrækkeligt Grundlag for at rejse Tiltale mod den ansvarlige Minister, der var saa ivrig for at give Koncessionen til Amerikanerne, og at kun ganske naturlige Forhold forhindrer, at det vil have nogen Interesse at rejse dette Spørgsmaal. Under alle Omstændigheder forekommer det mig, at foruden at vi skal forsøge, om vi kan genvinde Retten til Danmarks Undergrund, eller, hvis dette ikke lykkes, skaffe de bedst mulige Vilkaar — for Koncessionen er jo givet paa for Danmark meget ugunstige Vilkaar —, bør vi forinden have klarlagt de Omstændigheder, hvorunder det var muligt, at en ansvarlig Minister, et ansvarligt Ministerium med Rigsdagens Sanktion kunde give Udlændinge saa favorable Betingelser for at lægge sig paa Værdierne i Danmarks Undergrund.

Christmas Møller: Til det ærede Medlem Hr. Hækkerup skal jeg sige, at jeg har jo ikke ved Lovforslagets første Behandling lagt Skjul paa, at der efter min Mening er begaaet Fejl ogsaa af Det konservative Folkeparti og altsaa ogsaa af mig selv ved de Afstemninger, vi har foretaget ved Begyndelsen af denne Sags Behandling i 1931—32.

Det, der var Udgangspunktet for Diskussionen mellem de ærede Medlemmer Hr. Hækkerup og Hr. Boeck-Hansen, var Spørgsmaalet om, hvorvidt Det konservative Folkeparti var Tilhænger af Statsdrift, og

her benyttede det ærede Medlem Hr. Hækkerup naturligvis den Lejlighed, det ærede Medlem Hr. Boeck-Hansen havde givet, til at gøre nogle spydige Bemærkninger. I den Anledning paaviste jeg over for det ærede Medlem, at vi i 1938 i Udvalget havde stillet Forslag om, at man skulde søge at komme bort fra den Ordning, man havde rodet sig ind i — altsaa det Standpunkt, som ikke ligger saa forfærdelig langt, tror jeg, fra det ærede Medlems nuværende Standpunkt, og at vi mente, at Efterforskning, eventuelt Indvinding af Raastoffer i Danmarks Undergrund, skulde være et Statsanliggende og ikke skulde overgaa til fremmede. Hvis det ærede Medlem vil gennemgaa alle de Forhandlinger, der har været ført, vil han se, at jeg, da vi forelagde et Lovforslag i Rigsdagssamlingen 1938—39, som Ordfører for Forslagsstillerne udtalte — jeg beder den højtæreede Formand om Tilladelse til et kort Citat —:

„Der har fra første Færd, da vi fik Loven om Danmarks Undergrund i Rigsdagssamlingen 1931—1932, inden for mit Parti været Betæneligheder ved Loven, og der var en Del af os, der i og for sig ikke saa med megen Symapati paa alt det, vi herigennem kunde komme ind i.“

Oprindeligt havde man jo troet, at den danske Stat helt alene skulde holde sig til den Koncessionsindehaver, man havde givet Koncessionen, men det blev jo saaledes, at da samtlige Aktier blev solgt af det Selskab, der oprindeligt stod bag ved ham, gik Retten over fra den ene til den anden.

Men det drejer sig ikke om, at der er begaaet Fejl, hvilket jeg har erkendt, men om selve det Problem, hvorvidt Det konservative Folkeparti paa Tidspunkter, hvor der, saaledes som Sagen laa, kunde være nogen Rimelighed i at give Udtryk for, at man vilde ud af Forholdet, og at Staten maatte tage sig af det, virkelig har givet et saadant Udtryk. Det mener jeg, Det konservative Folkeparti har gjort ved flere Lejligheder — at det skete for sent, kan jeg kun beklage. Jeg kan altsaa ogsaa sige, at i 1931—32 var der adskillige af os, som var meget betænkelige ved Sagen. Denne lille Debat kan følgelig oplyse det ærede Medlem Hr. Hækkerup om, at han har taget fejl med Hensyn til selve Spørgsmaalet, om Det konservative Folkeparti i denne